

**CONSILIUL NAȚIONAL AL
PERSOANELOR VÂRSTNICE**

**Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului
pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat
și agricultori în trimestrul I 2014**

**Iunie
2014**

Cuprins

<i>CAPITOLUL I</i>	3
Pensiile din sistemul asigurărilor sociale de stat	
1.1. Evoluția numărului de pensionari	3
1.1.1. Numărul minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii	3
1.1.2. Analiza comparativă a numărului de pensionari în trimestrul I 2014 față de trimestrul I 2013.	4
1.1.3. Evoluția numărului de pensionari pe categorii de pensii și pe grupe de cuantum a pensiei	5
1.1.4. Evoluția numărului de înscrieri noi pe categorii de pensii	7
1.1.5. Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor	9
1.2. Evoluția cuantumului pensiilor	9
1.3. Evoluția puterii de cumpărare a pensiilor	10
<i>CAPITOLUL II</i>	
PENSIILE DIN SISTEMUL AGRICULTORILOR	12
2.1. Evoluția numărului de pensionari	12
2.1.1. Numărul minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii	12
2.1.2. Analiza comparativă a numărului de pensionari în trimestrul I 2014 față de trimestrul I 2013.	12
2.1.3. Evoluția numărului de pensionari pe grupe de cuantum a pensiei	13
2.1.4. Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor	14
2.2. Evoluția cuantumului pensiilor	15
<i>CAPITOLUL III</i>	
EVOLUȚIA NUMĂRULUI TOTAL DE PENSIONARI	16
<i>CAPITOLUL IV</i>	
VENITURILE ȘI CONSUMUL GOSPODĂRIILOR DE PENSIONARI ÎN TRIMESTRUL IV 2013	18
<i>CAPITOLUL V</i>	
CONCLUZII	20
<i>CAPITOLUL VI</i>	
PROPUNERI	23
Bibliografie.	25
Anexe	26

PENSIILE DIN SISTEMUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT¹

1.1. Evoluția numărului de pensionari

1.1.1. Numărul minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii

Numărului minim și maxim al pensionarilor de asigurări sociale de stat, pe categorii de pensii (tabelul nr. 1), în trimestrul I 2014, a înregistrat următoarele valori:

- pentru categoria **limită de vârstă**, numărul minim al pensionarilor a fost consemnat în luna februarie (3.316.850 pensionari, reprezentând 70,78% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna martie (3.319.264 pensionari, reprezentând 70,83% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **pensie anticipată**, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (16.790 pensionari, reprezentând 0,36% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna martie (18.186 pensionari, reprezentând 0,39% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **pensie anticipată parțial**, numărul minim al pensionarilor a fost atins în luna martie (98.437 pensionari reprezentând 2,11% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (99.008 pensionari reprezentând 2,11% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **pensie de invaliditate**, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat tot în luna martie (708.905 pensionari reprezentând 15,16% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (714.970 pensionari reprezentând 15,26% din numărul total al pensionarilor);

---

¹Seriile de date statistice lunare privind numărul de pensionari de asigurări sociale de stat și pensia medie de asigurări sociale de stat pe total și pe categorii au fost furnizate de Casa Națională de Pensii Publice

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în trimestrul I 2014

- pentru categoria **pensie de urmaș**, numărul minim al pensionarilor a fost consemnat în luna martie (530.639 pensionari reprezentând 11,35% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (536.833 pensionari reprezentând 11,45% din numărul total al pensionarilor).

Tabelul nr. 1 Numărul de pensionari de asigurări sociale de stat, pe categorii de pensii, în trimestrul I 2014 și 2013

- persoane -							
Luna	Total pensionari	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș	Ajutor social
2014							
Ianuarie	4.686.455	3.318.108	16.790	99.008	714.970	536.833	746
Februarie	4.678.898	3.316.850	17.504	98.916	712.382	532.517	729
Martie	4.676.148	3.319.264	18.186	98.437	708.905	530.639	717
Media – trim. I 2014	4.680.501	3.318.074	17.493	98.787	712.086	533.330	731
2013							
Ianuarie	4.690.286	3.283.718	12.192	106.691	744.902	541.880	903
Februarie	4.682.754	3.282.375	12.461	106.088	741.799	539.153	878
Martie	4.678.748	3.284.996	12.698	104.459	737.597	538.130	868
Media – trim. I 2013	4.683.929	3.283.696	12.450	105.746	741.433	539.721	883

Sursa: www.cnpas.org

1.1.2. Analiza comparativă a numărului de pensionari în trimestrul I 2014 față de trimestrul I 2013

Numărul de pensionari de asigurări sociale, în trimestrul I 2014 a scăzut față de trimestrul I 2013, cea mai mare scădere înregistrându-se în luna ianuarie și februarie (tabelul nr. 2).

Pe total, față de trimestrul I 2014, în scădere au fost numărul mediu de pensionari cu pensie de ajutor social (-17,21%), numărul pensionarilor cu pensie anticipată parțial (-6,58%), cu pensie de invaliditate (-3,96%), și cu pensie de urmaș (-1,18%). În creștere au fost numărul mediu al pensionarilor cu pensie anticipată (+40,51%) și numărul mediu al pensionarilor cu pensie pentru limită de vârstă (+1,05%).

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în trimestrul I 2014

În cifre absolute, în trimestrul I 2014, numărul mediu de pensionari de asigurări sociale de stat a scăzut cu 3.428 persoane (4.680.501 față de 4.683.929 în trimestrul I 2013), datorită scăderii numărului de pensionari cu pensie de invaliditate (-29.347), a pensionarilor cu pensie anticipată parțial (-6.959), a celor cu pensie de urmaș (-6.391) și a celor cu pensie de ajutor social (-152).

Tabelul nr. 2 Modificarea numărului de pensionari de asigurări sociale de stat, pe categorii de pensii, în trimestrul I 2014 față de trimestrul I 2013

– % –

Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș	Ajutor social
Ianuarie	-0.08	1.05	37.71	-7.20	-4.02	-0.93	-17.39
Februarie	-0.08	1.05	40.47	-6.76	-3.97	-1.23	-16.97
Martie	-0.06	1.04	43.22	-5.76	-3.89	-1.39	-17.40
Trim. I	-0.07	1.05	40.51	-6.58	-3.96	-1.18	-17.21

Sursa: www.cnpas.org

1.1.3. Evoluția numărului de pensionari pe categorii de pensii și pe grupe de cuantum a pensiei

În sistemul asigurărilor sociale de stat, în trimestrul I 2014, numărul pensionarilor a avut o evoluție descendentă, cota maximă, de 4.686.455 persoane, fiind atinsă în luna ianuarie, iar cea minimă, de 4.676.148 persoane în luna martie.

Evoluție oscilantă a avut următoarea categorie de pensionari:

- ◆ cu pensie pentru limită de vârstă (în scădere de la 3.318.108 persoane în luna ianuarie, la 3.316.850 persoane în februarie, urmată de o creștere până la 3.319.264 persoane în luna martie).

Evoluții continue descendente au avut următoarele categorii de pensionari:

- ◆ cu pensie de invaliditate (de la 714.970 persoane în ianuarie la 708.905 în martie, respectiv o scădere cu 6.065 persoane);
- ◆ cu pensie anticipată parțial (99.008 persoane în ianuarie și 98.437 persoane în luna martie, scădere cu 571 persoane);

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în trimestrul I 2014

- ◆ cu pensie de urmaș (de la 536.833 persoane în luna ianuarie la 530.639 persoane în luna martie, respectiv o scădere cu 6.194 persoane);
- ◆ cu pensie de ajutor social (care, în aceeași perioadă, au scăzut cu 29 persoane, de la 746 la 717 persoane).

O evoluție continuu ascendentă a avut categoria de pensionari cu pensie anticipată (de la 16.790 persoane în luna ianuarie la 18.186 persoane în luna martie, respectiv o creștere cu 1.396 persoane).

Referindu-ne la **evoluția numărului pensionarilor de asigurări sociale de stat în trimestrul I 2014, pe grupe în funcție de cuantumul pensiei** (anexa nr. 1), situația se prezintă după cum urmează:

- pentru pensiile de până la 350 lei², numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna martie (499.890 pensionari reprezentând 10,69% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (500.416 pensionari reprezentând 10,68% din numărul total de pensionari);
- pentru grupa de pensii cuprinse între 351 și 500 lei, numărul minim al pensionarilor a fost consemnat în luna martie (660.382 pensionari reprezentând 14,12% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (662.893 pensionari reprezentând 14,14% din numărul total al pensionarilor);
- pentru grupa de pensii între 501 și 1.000 lei, numărul minim al pensionarilor a fost în luna martie (2.075.938 pensionari reprezentând 44,39% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (2.081.296 pensionari reprezentând 44,41% din numărul total al pensionarilor);
- pentru grupa de pensii cuprinse între 1.001 și 2000 lei, numărul minim s-a înregistrat în luna martie (1.333.342 pensionari reprezentând 28,51% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna

---

² Începând cu data de 1 aprilie 2009, prin OUG nr.6/2009, a fost instituită pensia socială minim garantată, în valoare de 300 lei, iar de la data de 1 octombrie 2009, cuantumul acesteia a fost majorat la 350 lei, beneficiarii sistemului public de pensii cu domiciliul în România, a căror pensie se situa sub aceste cuantumuri, au primit diferența de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în trimestrul I 2014

ianuarie (1.335.689 pensionari reprezentând 28,50% din numărul total al pensionarilor);

- pentru grupa cu valoarea pensiei peste 2.000 lei, numărul minim al pensionarilor a fost în luna ianuarie (106.161 pensionari reprezentând 2,27% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna martie (106.596 pensionari reprezentând 2,28% din numărul total al pensionarilor).

1.1.4. Evoluția numărului de înscrieri noi pe categorii de pensii

Numărul total de înscrieri noi la pensie în trimestrul I 2014 (58.883 persoane) a crescut față de trimestrul I 2013 (57.317 persoane) cu 1.566 persoane, respectiv cu 2,7% (tabelele nr. 3 și nr. 4).

Cea mai mare scădere s-a înregistrat în luna ianuarie 2014 când numărul de înscrieri noi a fost de 12.444 persoane, față de 17.672 persoane în ianuarie 2013, respectiv o scădere cu -29,58%.

Intrările în sistem, pe categorii de pensii de asigurări sociale de stat, față de anul anterior au avut următoarea evoluție:

- pentru pensia anticipată, numărul de înscrieri noi a crescut cu 43,94% (2.316 persoane în trimestrul I 2014 față de 1.609 persoane în trimestrul I 2013);
- pentru pensia de invaliditate, numărul de înscrieri noi a crescut cu 13,57% (12.503 persoane în trimestrul I 2014 față de 11.009 persoane în trimestrul I 2013);
- pentru pensia anticipată parțial, numărul de înscrieri noi a crescut cu 13,03% (5.828 în trimestrul I 2014 față de 5.156 persoane în trimestrul I 2013);
- pentru pensia de limită de vârstă, numărul de înscrieri noi a crescut cu 1,13% (30.900 persoane în trimestrul I 2014 față de 30.555 persoane în trimestrul I 2013);
- pentru pensia de urmaș numărul de înscrieri noi a scăzut cu 18,38% (7.336 persoane în trimestrul I 2014 față de 8.988 persoane în trimestrul I 2013);

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în trimestrul I 2014

Numărul de înscrieri noi la pensie, în trimestrul I 2014, a înregistrat un maxim de 24.301 persoane în luna februarie și un minim de 12.444 persoane în luna ianuarie (numărul de înscrieri noi este prezentat în tabelul nr. 3, iar modificările față de trimestrul I 2013, în tabelul nr. 4).

În trimestrul I 2014, pe categorii de pensii, cel mai mare număr de înscrieri noi au fost la pensia pentru limită de vârstă (30.900 persoane), urmat de cel pentru pensia de invaliditate (12.503 persoane), pensia de urmaș (7.336 persoane), pensia anticipată parțial (5.828 persoane) și pensia anticipată (2.316 persoane).

Tabelul nr. 3 Numărul de înscrieri noi la pensie în sistemul asigurărilor sociale de stat, pe categorii, în trimestrul I 2014, comparativ cu trimestrul I 2013

- persoane -

Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limita de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
2014						
Ianuarie	12.444	5.947	583	1.409	2.922	1.583
Februarie	24.301	12.713	897	2.403	5.613	2.675
Martie	22.138	12.240	836	2.016	3.968	3.078
Total-Trim I 2014	58.883	30.900	2.316	5.828	12.503	7.336
2013						
Ianuarie	17.672	9.260	507	1.698	3.521	2.686
Februarie	19.449	10.176	556	1.779	3.813	3.125
Martie	20.196	11.119	546	1.679	3.675	3.177
Total-Trim I 2013	57.317	30.555	1.609	5.156	11.009	8.988

Sursa: www.cnpas.org

Tabelul nr. 4 Modificarea numărului de înscrieri noi la pensie, pe categorii, în trimestrul I 2014, comparativ cu trimestrul 2013

- % -

Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limita de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Ianuarie	-29,58	-35,78	14,99	-17,02	-17,01	-41,06
Februarie	24,95	24,93	61,33	35,08	47,21	-14,40
Martie	9,62	10,08	53,11	20,07	7,97	-3,12
Trim I	2,73	1,13	43,94	13,03	13,57	-18,38

Sursa: www.cnpas.org

1.1.5 Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor

Numărul de decese în rândul pensionarilor, în trimestrul I 2014, a fost de 43.041 pensionari, în scădere cu 2.289 persoane (-5,05%) față de trimestrul I 2013 (tabelul nr. 5).

În luna februarie 2014 s-a înregistrat un maxim în ceea ce privește numărul deceselor (20.839 pensionari), iar numărul minim de decese a fost înregistrat în luna ianuarie 2014 (6.987 pensionari).

Tabelul nr. 5 Numărul de pensionari decedați din sistemul asigurărilor sociale de stat în trimestrul I 2014, comparativ cu trimestrul I 2013
- persoane -

Luna	Număr pensionari decedați	
	2013	2014
Ianuarie	12.506	6.987
Februarie	17.893	20.839
Martie	14.931	15.215
Total – trim I	45.330	43.041

Sursa: www.cnpas.org

1.2. Evoluția cuantumului pensiilor

În luna martie 2014 s-a înregistrat o creștere a pensiei medii de asigurări sociale de stat cu 4,06% față de luna martie 2013, valoarea nominală a acesteia fiind de 845 lei față de 812 lei (tabelul nr. 6).

Tabelul nr. 6 Cuantumul pensiilor de asigurări sociale de stat, în luna martie 2014 și 2013

Categorია de pensii		Pensia medie de asigurări sociale de stat	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Cuantumul pensiilor (lei)	Martie 2014	845	971	1050	649	586	428
	Martie 2013	812	935	986	644	578	409
Gradul de modificare al pensiilor (%)		4,06	3,85	6,49	0,78	1,38	4,65

Sursa: www.cnpas.org

Pe categorii de pensii, cuantumul pensiei a crescut datorită indexării punctului de pensie începând cu luna ianuarie 2014.

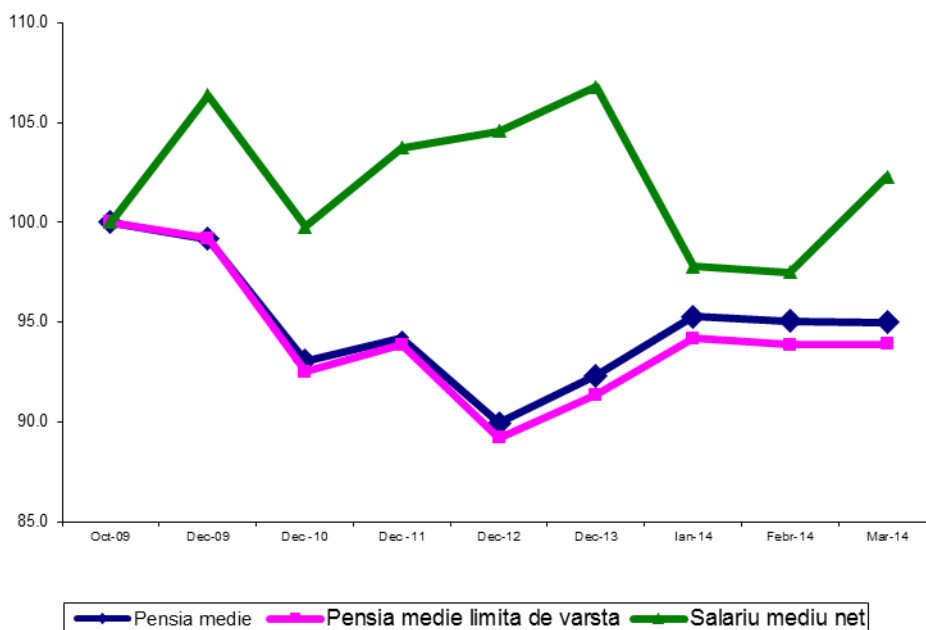
În luna martie 2014, față de pensia pentru limită de vârstă, pensia anticipată a reprezentat 108,1%, pensia anticipată parțial 66,8%, pensia de invaliditate 60,4%, iar pensia de urmaș 44,1%.

1.3. Evoluția puterii de cumpărare a pensiilor

Cu toate că valoarea punctului de pensie a fost indexată în trimestrul I 2014, puterea de cumpărare pentru pensia medie și pentru pensia pentru limită de vârstă a fost inferioară celei ce se înregistra în luna octombrie 2009, (anexa nr. 2).

Față de această dată, în luna martie 2014, puterea de cumpărare a pensiei medii din sistemul asigurărilor sociale de stat, în cuantum de 845 lei, a fost mai mică cu - 5,0%.

Grafic nr. 1 Evoluția puterii de cumpărare a pensiei medii, a pensiei pentru limită de vârstă și a salariului mediu net, în perioada octombrie 2009 - martie 2014

Sursa: www.cnpas.org

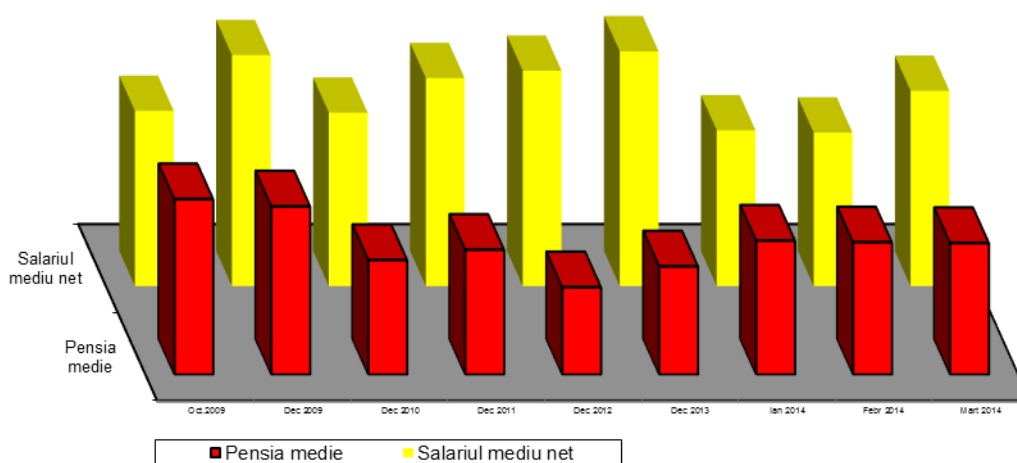
Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în trimestrul I 2014

Salariul mediu net în luna martie 2014 a fost de 1.706 lei, respectiv de 2,79 ori mai mare decât pensia medie (845 lei) și de 1,76 ori mai mare decât pensia medie pentru limită de vârstă (971 lei). Față de luna octombrie 2009 puterea de cumpărare a salariului mediu net a fost cu **2,3%** mai mare.

Nivelul pensiei medii de asigurări sociale de stat și a celei pentru limită de vârstă, în luna martie 2014, față de salariul mediu brut și net au fost următoarele:

- a) pensia medie de asigurări sociale de stat a reprezentat 35,9% din salariul mediu brut și 49,5% din salariul mediu net;
- b) pensia medie pentru limită de vârstă a reprezentat 41,2% din salariul mediu brut și 56,9% din cel net.

Grafic nr. 2 Evoluția puterii de cumpărare a pensiei medii și a salariului mediu net față de luna octombrie 2009, în perioada octombrie 2009 – martie 2014

Sursa: www.cnpas.org

PENSIILE DIN SISTEMUL AGRICULTORILOR³

2.1. Evoluția numărului de pensionari

2.1.1. Numărul minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii

Numărul minim și maxim al pensionarilor agricultori în trimestrul I 2014, pe categorii de pensii (anexa nr. 3) se prezintă sintetic după cum urmează:

- pentru categoria limită de vârstă, numărul minim al pensionarilor agricultori s-a înregistrat în luna martie (475.910 pensionari reprezentând 90,27% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (484.735 pensionari reprezentând 90,17%);
- pentru categoria invaliditate, numărul maxim de pensionari s-a consemnat în luna ianuarie (4.931 pensionari reprezentând 0,92% din numărul total al pensionarilor), iar numărul minim în luna martie (4.539 pensionari reprezentând 0,75% din total);
- pentru categoria pensie de urmaș, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna martie (46.746 pensionari reprezentând 8,70% din total), iar numărul maxim în luna ianuarie (47.927 pensionari reprezentând 8,92% din numărul total al pensionarilor).

2.1.2. Analiza comparativă a numărului de pensionari în trimestrul I 2014 față de trimestrul I 2013

Numărul total de pensionari agricultori, în trimestrul I 2014, a scăzut față de trimestrul I 2013 la toate categoriile de pensii, scăderile fiind cuprinse între -8,79% și -8,97%. Pe parcursul trimestrul I 2014 cea mai mare scădere lunară s-a înregistrat în luna martie (tabelul nr. 8).

---

³Seriile de date statistice lunare privind numărul de pensionari agricultori și pensia medie a agricultorilor pe total și pe categorii au fost furnizate de Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale.

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în trimestrul I 2014

Numărul de pensionari agricultori pe categorii de pensii a scăzut după cum urmează:

- cu pensie de invaliditate -27,70%;
- cu pensie de urmaș -10,59%;
- cu pensie pentru limită de vârstă -8,48%;

Tabelul nr. 7 Numărul de pensionari agricultori, pe categorii, în trimestrul I, anii 2014 și 2013

- persoane -

Luna	Total pensionari	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
2014				
Ianuarie	537.593	484.735	4.931	47.927
Februarie	532.431	480.293	4.828	47.310
Martie	527.195	475.910	4.539	46.746
Media – trim. I	532.407	480.313	4.766	47.328
2013				
Ianuarie	589.401	529.093	6.816	53.492
Februarie	584.352	524.796	6.614	52.942
Martie	579.223	520.504	6.346	52.373
Media – trim. I	584.325	524.798	6.592	52.936

Sursa: www.cnpas.org

Tabelul nr. 8 Modificarea numărului de pensionari agricultori, pe categorii, în trimestrul I 2014, comparativ cu trimestrul I 2013

- în procente -

Luna	Total	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Ianuarie	-8,79	-8,38	-27,66	-10,40
Februarie	-8,89	-8,48	-27,00	-10,64
Martie	-8,98	-8,57	-28,47	-10,74
Trim	-8,89	-8,48	-27,70	-10,59

Sursa: www.cnpas.org

2.1.3. Evoluția numărului de pensionari pe grupe de cuantum al pensiei

Numărul pensionarilor agricultori a scăzut continuu în trimestrul I 2014 (anexa nr. 3), ajungând în martie la 527.195 persoane, față de 537.593 persoane în ianuarie (-10.398 persoane, respectiv -1,9%).

Referindu-ne la evoluția numărului pensionarilor agricultori pe grupe în funcție de cuantumul pensiei, situația a fost următoarea:

- pentru pensiile de până la 350 lei⁴, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna martie (238.005 pensionari reprezentând 45,15% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (243.699 pensionari reprezentând 45,33% din total);
- pentru pensiile cuprinse între 351 și 500 lei, numărul minim al pensionarilor agricultori a fost în luna martie (273.027 pensionari reprezentând 51,79% din total), iar numărul maxim în luna ianuarie (277.441 pensionari reprezentând 51,61% din total);
- pentru pensiile de peste 500 lei, numărul minim al pensionarilor s-a consemnat în luna martie (16.163 pensionari reprezentând 3,07% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim în luna ianuarie (16.453 pensionari reprezentând 3,06% din total).

2.1.4. Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor agricultori

Numărul de decese în rândul pensionarilor agricultori la nivelul trimestrului I 2014 a fost de 12.239 pensionari, în scădere cu -2,13% față de trimestrul I 2013, când numărul deceselor a fost de 12.506 pensionari (tabelul nr. 9).

În luna februarie 2014 s-a înregistrat un maxim în ceea ce privește numărul deceselor (4.834 pensionari), iar numărul minim de decese a fost în luna ianuarie 2014 (2.889 pensionari).

Tabelul nr. 9 Numărul de pensionari decedați, din sistemul agricultorilor, în trimestrul I 2014 comparativ cu trimestrul I 2013

- persoane -

Luna	Număr pensionari decedați	
	2013	2014
Ianuarie	3.372	2.889
Februarie	4.547	4.834
Martie	4.587	4.516
Total –trim I	12.506	12.239

Sursa: www.cnpas.org

⁴ Începând cu data de 1 aprilie 2009, prin OUG nr. 6/2009, a fost instituită pensia socială minim garantată, în valoare de 300 lei, iar de la data de 1 octombrie 2009, cuantumul acesteia a fost majorat la 350 lei.

2.2. Evoluția cuantumului pensiilor

În ceea ce privește cuantumul pensiilor pentru persoanele care au lucrat în agricultură (tabelul nr. 10), în luna martie 2014, s-a înregistrat o creștere a pensiei cu 4,27% față de luna martie 2013, valoarea nominală a acesteia fiind de 342 lei (față de 328 lei în martie 2013).

Tabelul nr. 10 Cuantumul pensiilor de agricultori în luna martie a anilor 2014 și 2013
- lei -

Categorii de pensii		Pensia medie	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Cuantumul pensiilor (lei)	Martie 2014	342	361	215	158
	Martie 2013	328	347	215	152
Gradul de modificare a pensiilor (%)		4,27	4,03	0,00	3,95

Sursa: www.cnpas.org

Pe categorii de pensii au crescut pensia de urmaș și pensia de limită de vârstă, în timp ce pensia de invaliditate s-a menținut constantă.

În luna martie 2014, față de pensia de agricultor pentru limită de vârstă (361 lei), pensia medie (342 lei) a reprezentat 94,7%, pensia de invaliditate (215 lei) a reprezentat 59,6%, iar pensia de urmaș (158 lei) a reprezentat 43,8%.

Capitolul III

EVOLUȚIA NUMĂRULUI TOTAL DE PENSIONARI

În sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori (anexa nr. 4) numărul pensionarilor a avut o evoluție descendentă pe parcursul anului 2013, de la 5.224.048 persoane în luna ianuarie 2014, la 5.203.343 persoane în luna martie 2014 (-20.705 persoane).

Față de trimestrul I 2013, numărul mediu de pensionari a scăzut cu -55.347 pensionari (5.212.908 pensionari față de 5.268.255).

Toate categoriile de pensii au înregistrat evoluții strict descendente:

- numărul total de pensionari, cu o scădere de la 5.224.048 persoane în luna ianuarie, la 5.203.343 persoane în luna martie (-20.705 persoane);
- numărul pensionarilor cu pensie pentru limită de vârstă, cu o scădere de la 3.802.843 persoane în luna ianuarie, când a atins cota maximă, la un minim de 3.795.174 persoane în luna martie (-7.669 persoane).
- pensionarii cu pensie invaliditate cu o scădere totală de -6.457 persoane (de la 719.901 persoane în luna ianuarie la 713.444 persoane în luna martie);
- pensionarii urmași cu o scădere totală de -7.375 pensionari (de la 584.760 persoane în luna ianuarie la 577.385 persoane în luna martie);

Evoluția pensiilor anticipate, anticipate parțial și a pensiei de ajutor social, fiind specifice asigurărilor sociale de stat, au fost analizate în primul capitol.

Din totalul de 5.203.343 pensionari, în luna martie 2014, 2.787.610 pensionari (53,6%) au avut pensii sub pragul minim de trai decent⁵ (747 lei), iar 2.097.849 pensionari (40,3%) au avut pensii sub pragul minim de subzistență (589 lei).

---

⁵ Valorile pragului minim de subzistență și al pragului minim de trai decent pentru pensionarul singur, total țară, sunt comunicate de Institutul de Cercetare a Calității Vieții și se referă la luna martie 2014

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori în trimestrul I 2014

Tabelul nr. 11 Pensionarii cu pensii sub valoarea pragurilor decent și de subzistență în luna martie 2014

Praguri de venituri lunare	Valoarea maximă de referință (lei)	Numărul de pensionari sub valoarea pragurilor	ponderea în total pensionari (%)
Nivelul minim de subzistență	589	2.097.849	40,32
Nivelul minim de trai decent	747	2.787.610	53,57
TOTAL	X	5.203.343	100,00

Sursa: www.cnpas.org

Numărul pensionarilor care în perioada analizată au avut pensii de 2000 lei și peste a fost în creștere de la 106.161 persoane în luna ianuarie 2014, la 106.596 persoane în luna martie 2014 (anexa nr. 4).

În ceea ce privește numărul total de decese pentru total pensionari (sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori), în trimestrul I 2014, a fost de 55.280 persoane, în scădere față de trimestrul I 2013, cu -2.556 persoane, respectiv cu -4,4% (tabelul nr. 12).

Din datele lunare, rezultă că în luna februarie 2014 s-a înregistrat un maxim în ceea ce privește numărul deceselor (25.673 pensionari), iar numărul minim a fost în luna ianuarie 2014 (9.876 pensionari).

Tabelul nr. 12 Numărul de pensionari decedați din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori, în trimestrul I 2014 și trimestrul I 2013
- persoane -

Luna	Număr pensionari decedați	
	2013	2014
Ianuarie	15.878	9.876
Februarie	22.440	25.673
Martie	19.518	19.731
Total-trim I	57.836	55.280

Sursa: www.cnpas.org

VENITURILE ȘI CONSUMUL GOSPODĂRIILOR DE PENSIONARI ÎN TRIMESTRUL IV 2013⁶

Datele prezentate în lucrarea "Veniturile și consumul populației în trimestrul IV 2013", publicată de Institutul Național de Statistică, relevă faptul că o gospodărie de pensionari a avut un venit total mediu lunar de 2.106,1 lei (876,4 lei /persoană) și a efectuat cheltuieli totale medii lunare de 1.889,9 lei (786,5 lei /persoană).

Venitul mediu total lunar, de 2.106,1 lei, al unei gospodării de pensionari, în trimestrul IV 2013, a reprezentat 80,3% din venitul mediu pe ansamblul gospodăriilor (2.624,3 lei).

Structura veniturilor totale ale gospodăriilor de pensionari s-a caracterizat prin ponderea mare a veniturilor din prestații sociale (1.128,5 lei reprezentând 53,6% din veniturile totale), cea mai mare parte a acestora fiind reprezentată de pensii (1.085,1 lei respectiv 51,5% din total). Veniturile din salarii brute și alte drepturi salariale au reprezentat 21,5%. Veniturile în natură au avut o pondere de 19,5% în veniturile totale, iar contravaloarea consumului de produse agroalimentare din resurse proprii⁷, 17,8%.

La formarea veniturilor totale au contribuit, de asemenea, veniturile din agricultură (vânzări de produse agroalimentare, animale și păsări, prestarea unor activități și încasări de la societăți și asociații agricole 2,4%), veniturile din activități neagricole independente (0,9%), veniturile din vânzarea de active din patrimoniul gospodăriei (0,6%) și alte venituri (1,5%).

Nivelul mediu lunar al veniturilor bănești în trimestrul IV 2013 (1.696,4 lei pentru gospodăria de pensionari și 706,0 lei pe persoană) a reprezentat 80,5% din totalul veniturilor medii ale gospodăriei de pensionari.

---

⁶ Datele prezentate în acest capitol sunt culese din lucrarea "Veniturile și consumul populației în trimestrul IV 2013", publicată de Institutul Național de Statistică și se referă la gospodăriile de pensionari

⁷ Acestea reprezintă produse alimentare și nealimentare de proveniență agricolă și zootehnică, din producție proprie, care intră în consumul gospodăriilor, consumul din stoc, precum și din cele primite pentru munca prestată în alte gospodării sau primite de la rude, prieteni sau alte persoane.

Cheltuielile totale ale gospodăriei de pensionari, în trimestrul IV 2013, au fost în medie, de 1.889,9 lei lunar (786,5 lei pe persoană) și au reprezentat 89,7% din nivelul venitului mediu total lunar al acestei categorii de populație.

Principala destinație a cheltuielilor gospodăriilor de pensionari, consumul, a reprezentat 1.468,5 lei pe gospodărie (611,1 lei pe persoană), cu o pondere în cheltuielile totale ale gospodăriei de pensionari de 77,7%.

Cheltuielile bănești de consum, de 1.235,6 lei, au reprezentat 65,4% în cheltuielile totale ale gospodăriei de pensionari. Dintre acestea cheltuielile pentru alimente și băuturi consumate au fost de 440,9 lei (35,7%), cheltuielile pentru cumpărarea mărfurilor nealimentare de 463,5 lei (37,5%) și cheltuielile pentru plata serviciilor de 331,2 lei (26,8%).

În totalul consumului de produse agroalimentare (203,6 lei pe persoană), pe primele locuri ale consumului pensionarilor s-au situat: carnea și preparatele din carne (25,2%), cerealele și produsele din cereale (19,6% - din care pâinea și produsele de franzelărie au reprezentat 13,4% din total), brânzeturile și smântâna (6,9%), laptele (6,8%), legumele (6,2%), fructele (5,5%) și grăsimile (4,5%), care însumate au reprezentat 74,7% din totalul consumului de produse agroalimentare.

Din totalul cheltuielilor pentru cumpărarea mărfurilor nealimentare (463,5 lei pentru gospodăria de pensionari), 21,2% s-au alocat combustibililor, 19,6% medicamentelor și produselor și aparatelor medicale, 12,9% țigărilor, tutunului, articolelor și accesoriilor pentru fumat, 8,4% produselor de îmbrăcăminte, 6,7% carburanților și lubrifianților, 6,6% articolelor și produselor pentru îngrijire personală, 6,4% produselor pentru întreținerea curentă a locuinței, 6,3% produselor de încălziminte, care însumate au reprezentat 88,1% din total cheltuielilor pentru cumpărarea mărfurilor nealimentare.

Din totalul cheltuielilor pentru plata serviciilor (331,2 lei pentru gospodăria de pensionari), energia electrică a reprezentat 24,0%, serviciile de telefonie 17,7%, apă, canal salubritate și servicii comunale 13,1%, gaze naturale 12,0%, abonamentele radio - tv 8,0%, serviciile de transport 6,7%, serviciile de sănătate 6,1%, energie termică 2,8%, alte servicii pentru întreținerea locuinței 2,2% și educație 0,5% și care însumate au reprezentat 93,1% din totalul cheltuielilor pentru plata serviciilor.

CONCLUZII

În luna **martie 2014** pensia medie a fost de **845** lei.

Din datele statistice prezentate în anexa nr. 8, în luna martie 2014, un număr de 2.097.849 (40,32%) pensionari de asigurări sociale de stat și agricultori s-au situat sub valoarea pragului minim de subzistență (589 lei) și 2.787.610 (53,57%) pensionari sub valoarea pragului minim de trai decent (747 lei).

În trimestrul IV 2013, venitul total mediu lunar al unei gospodării a fost de 2.624,3 lei, iar pentru gospodăria de pensionari, a fost de 2.106,1 lei. Totalul cheltuielilor bănești de consum al unei gospodării a fost de 1.485,8 lei, iar pentru gospodăria de pensionari au fost de 1.235,6 lei. Venitul mediu total lunar al unei gospodării de pensionari a reprezentat 80,3% din venitul mediu pe ansamblul gospodăriilor.

Cheltuielile bănești de consum ale gospodăriilor de pensionari au fost destinate în proporție de 35,7% mărfurilor alimentare, de 37,5% mărfurilor nealimentare și 26,8% plății serviciilor.

Pe ansamblul gospodăriilor, în trimestrul IV 2013, consumul mediu zilnic pe o persoană a fost de 2.454 calorii, formate din 82,0 grame protide, 85,8 grame lipide și 307,2 grame glucide. Consumul cel mai mare de calorii a fost înregistrat în gospodăriile de pensionari (2.541 calorii, 84,8 grame protide, 88,3 grame lipide și 319,3 grame glucide).

Creșterea continuă a prețurilor pe parcursul trimestrului I 2014 a determinat deprecierea a puterii de cumpărare a pensiilor. La **mărfurile alimentare**, prețurile au crescut în luna martie 2014, față de luna decembrie 2013, cu 1,04% pe total, s-au înregistrat creșteri de prețuri la: legume și conserve de legume (10,72%), fasole boabe și alte leguminoase (9,21%), fructe proaspete (5,93%), cartofi (3,56%), citrice și alte fructe meridionale (2,27%), țuică, rachiuri și alte băuturi (1,32%), miere de albine (1,24%).

La **mărfuri nealimentare**, unde, prețurile au crescut în luna martie 2014, față de luna decembrie 2013, cu 1,32% pe total, s-au înregistrat creșteri la: tutun, țigări (4,08%), combustibili (1,64%), cărți, ziare, reviste (1,17%), gaze (1,17%), mobilă (1,09%), iar în cadrul **serviciilor**, unde prețurile au

crescut în luna martie 2014, față de luna decembrie 2013, cu 1,26% pe total, s-au înregistrat creșteri la: servicii poștale (5,49%), îngrijire medicală (2,21%), igienă și cosmetică (1,96%), apă, canal, salubritate (1,62%), restaurante, cafenele, cantine (1,56%), chirie (1,43%), reparații auto, electronice și lucrări foto (1,24%) și confecționat și reparat îmbrăcăminte și încălțăminte (1,05%).

Pe cale de consecință **o mare parte din populația vârstnică din România continuă să nu dispună de resurse financiare suficiente pentru o viață decentă**, iar calitatea vieții acestei categorii de populație înregistrează o continuă degradare. Cheltuielile strict necesare pentru alimente, întreținerea locuinței, precum și a serviciilor de sănătate sunt apăsătoare, astfel încât, în condițiile în care nu există un sprijin consistent din partea statului, preocupările pentru participarea la viața socială și culturală a populației vârstnice rămân reziduale.

Situația grea, în care se găsește astăzi o bună parte a vârstnicilor din România, considerăm că se datorează în principal următoarelor aspecte:

- creșterea progresivă a costurilor întreținerii locuinței și creșterea prețurilor la alimentele și serviciile de bază ridică gradul de incidență a sărăciei în rândul vârstnicilor, care, datorită vârstei înaintate, sunt expuși suplimentar unor riscuri specifice bătrâneții;
- sistemul de servicii sociale și medico-sociale este reglementat în mod fragmentat, asistența persoanelor vârstnice singure, care nu se mai pot autogospodări, și a celor cu deficiențe (ca grupuri principale de risc) nu se realizează coordonat într-un sistem articulat de servicii și instituții care, prin cooperare permanentă, să poată asigura serviciile necesare;
- persoanele vârstnice fără afecțiuni majore de sănătate sunt obligate să participe la acțiuni aducătoare de venit pentru asigurarea traiului zilnic;
- veniturile insuficiente ale pensionarilor fac ca aceștia să nu mai poată acoperi cheltuielile strict necesare pentru procurarea medicamentelor, de întreținere a sănătății și pentru plata unor servicii și analize medicale în ambulatoriu sau în spitale;
- protecția socială a vârstnicilor nu se asigură pe baza unui program național aprobat de Parlament, cu obiective și termene precise, ceea ce face ca aceasta să rămână cu mult sub nivelul european.

De asemenea, în România nu au fost încă dezvoltate și aplicate programe care să vizeze pregătirea pentru pensionare și identificarea posibilităților de menținere a unei vieți active și a unei participări sociale

semnificative pentru persoanele vârstnice, iar preocupările în acest sens au rămas la nivel de inițiative singulare.

Pe domenii de interes pentru persoanele vârstnice se evidențiază în mod expres următoarele probleme majore:

- **Pensii și asigurări sociale**

Nivelul pensiilor în sistemul public se menține mic față de cel al salariilor (pensia medie de asigurări sociale de stat a reprezentat în luna martie 2014 numai 35,9% din salariul mediu brut), în condițiile în care și salariile sunt departe de ceea ce ar fi necesar nu doar pentru un trai decent ci și pentru a constitui un mijloc stimulatv de atragere a forței de muncă.

Sistemul public de pensii din România se găsește, în prezent, într-o situație critică, cu deficite financiare curente și oferă pensii în cuantum insuficient unui trai decent pentru o mare parte a pensionarilor.

- **Reglementări legislative:**

Nu există o lege cadru pentru protecția drepturilor persoanelor vârstnice armonizată cu actuala Lege a asistenței sociale nr. 292/2011 și nici reglementări specifice și punctuale prin aplicarea cărora să se asigure:

- luarea în considerare a particularităților, definițiilor și procedurilor stabilite în legislația Uniunii Europene pentru corespondența organizatorică, funcțională și administrativă cu practicile din celelalte țări în domeniul protecției sociale a persoanelor vârstnice;
- detalierea în mod clar a tuturor drepturilor persoanelor vârstnice și a modului de acces la acestea;
- extinderea sistemului de facilități și accesibilități punctuale acordate vârstnicilor, reglementarea condițiilor de acordare a acestora și stabilirea instituțiilor implicate și desemnate să le soluționeze solicitările;

Lipsește un Program Național pentru Protecția Socială a Persoanelor Vârstnice care să fie aprobat de Parlament și pe care guvernul actual și guvernele viitoare să aibă obligația să-l aplice în condiții de responsabilitate pentru interesul major al acestei categorii de populație.

PROPUNERI

În domeniul sistemului public de pensii sunt necesare următoarele măsuri:

- Aplicarea de practici flexibile de lucru care să încurajeze persoanele vârstnice să rămână sau să reintre pe piața muncii;
- Instituirea de norme și convenții care să permită prelungirea vieții active, dincolo de 65 de ani, cu beneficii fiscale și sociale atât pentru vârstnici, cât și pentru angajatori;
- Eliminarea obligativității pensionării la atingerea vârstei legale de pensionare;
- Desființarea pensiei anticipate și parțial anticipate;
- Revizuirea cadrului legislativ privind cumulul dintre pensie și veniturile salariale;
- Renunțarea la Pilonul II de pensii și recuperarea sumelor transferate, sau cel puțin sistarea plăților către acest pilon pentru o perioadă de 5 ani. Aceasta se impune cu atât mai mult prin faptul că nici una din companiile beneficiare nu este garantată de statul de care aparține, iar gradul de risc evaluat la nivelul UE pentru companiile din România este între 50,0% și 80,0%.
- În perspectivă, motivarea și încurajarea angajaților și angajatorilor să participe la Pilonul III⁸ de pensii, cu avantajul unor beneficii de natură fiscală pentru aceștia, iar pentru angajat cu avantajul acumulării și fructificării contribuțiilor strânse de-a lungul vieții, în conturile personale din cadrul fondului de pensii facultative, contribuții pe care le va putea folosi din momentul pensionării;
- Menținerea pe termen scurt și creșterea (pe termen lung) a numărului de angajați cu forme legale prin politici active în sfera ocupării forței de

---

⁸ **Pilonul III** este denumirea dată sistemului de pensii facultative, administrate de companii private, sistem bazat pe conturi individuale și aderare facultativă. Participarea la pensiile facultative din acest pilon nu este interzisă în funcție de vârstă.

muncă, investiții (care să creeze noi locuri de muncă și să crească veniturile);

- Inițierea de măsuri concrete de combatere a muncii integrale sau parțiale în economia ascunsă (multe firme private își plătesc angajații la nivelul salariului minim pe economie, cu contracte parțiale de muncă);
- Creșterea numărului de contribuabili prin atragerea celor care lucrează în agricultură sau ca liber întreprinzători și care în prezent sunt neasigurați, precum și prin includerea altor categorii de persoane care obțin venituri.

Alte propuneri care să vină în sprijinul populației vârstnice în scopul asigurării unui trai decent:

- aplicarea de măsuri active, pentru eliminarea riscului de excluziune socială a persoanelor vârstnice rămase singure, fără familie (inclusiv din mediul rural);
- extinderea modalităților de soluționare a problemelor vârstnicilor prin introducerea de beneficii, facilități și accesibilități ce se pot acorda acestora, reglementarea condițiilor de sprijin a celor în dificultate și stabilirea instituțiilor implicate și obligate să le soluționeze solicitările;
- acordarea unei atenții deosebite persoanelor în vârstă cu risc ridicat de sărăcie, persoanelor vârstnice dependente, minorităților etnice, precum și celor care au lucrat pe cont propriu sau în economia informală.

Bibliografie:

- Comunicatul Institutului Național de Statistică privind valoarea coșului de consum lunar al pensionarului singur, total țară, calculat la prețurile lunii ianuarie 2014;
- Comunicatul Institutului de Cercetare a Calității Vieții privind valoarea nivelului minim de subzistență și a nivelului minim de trai decent al pensionarului singur, total țară, calculate la prețurile lunii martie 2014;
- Comunicatul de presă nr. 91 din 10 aprilie 2014 al Institutului Național de Statistică privind indicele prețurilor de consum în luna martie 2014;
- Comunicatul de presă nr. 107 din 8 mai 2014 al Institutului Național de Statistică privind câștigul salarial mediu în luna martie 2013;
- "Veniturile și consumul populației în trimestrul IV 2013", publicată de Institutul Național de Statistică, 2014;
- www.cnpas.org